

Uppföljning av förvaltningens arbete med välfärdsbrott

Bakgrund

Sedan 2020 finns det för Malmö stad en gemensam handlingsplan för att förebygga välfärdsbrott (STK 2019-1285). Handlingsplanen syftar till att inom olika områden stärka stadens arbete för att identifiera och förebygga risker för välfärdsbrott. Planen utarbetades i samarbete med flera berörda förvaltningar och bolag och samordnas av stadskontoret.

Under våren 2025 reviderades förvaltningens handlingsplan för arbetet med att förebygga välfärdsbrott. I den reviderade handlingsplanen identifieras ett antal långsiktiga inriktningar med tillhörande utvecklingsområden och relevanta förvaltningsövergripande aktiviteter.

Aktiviteter

Handlingsplanen omfattar aktiviteter inom fyra områden vilka syftar till att stärka förvaltningens arbete med att identifiera och åtgärda risker för välfärdsbrott. Det inkluderar det förebyggande arbetet, samverkan, kunskapsutveckling och kontrollsystem.

Nedan presenteras en sammanfattad bild av förvaltningens övergripande arbete mot välfärdsbrott under året.

Förebygga

De identifierande aktiviteterna för 2025 handlar bland annat om att skapa gemensam och tillgänglig information kring området för förvaltningens medarbetare genom att:

- Upprätta en Komin sida med övergripande information om förvaltningens arbete med att förebygga välfärdsbrott.
- Ta fram ett APT material som beskriver brott i välfärden, förvaltningens arbete, viktiga processer och rutiner samt tillgängliga stödfunktioner
- Föra en dialog om ett behov av en kommunikationsplan kopplat till brott i välfärden.

Under året har en gemensam informationssida på Komin har tagits fram med inriktning på förvaltningens arbete med att förebygga välfärdsbrott. På informationssidan publicerades APT-material, handlingsplan, egna

informationsfilmer samt länkar till rutiner, externa aktörer och kontaktuppgifter till kollegor inom förvaltningen.

Det gemensamma APT-materialet, som också det tagits fram under året, har till syfte att höja medvetenheten kring vad välfärdsbrott är och hur medarbetare kan agera för att uppmärksamma dessa risker inom ramen för sitt uppdrag. Materialet har redan använts flera av förvaltningens sektioner.

Vid uppföljning i slutet av oktober 2025 framkom det att materialet visats över 200 gånger och att den gemensamma Komin-sidan också haft över 200 unika besök.

En kommunikationsplan har upprättats av kommunikationsavdelningen och ytterligare informationsinsatser förväntas genomföras under våren 2026 i syfte att stärka medvetenheten om välfärdsbrott bland förvaltningens medarbetare.

Samverka

De identifierande aktiviteterna för 2025 innefattar:

- Inventera behov av nya samverkansforum inom förvaltningen och externt.
- Medverka i revideringen av Malmö stads handlingsplan mot brott i välfärden.

Aktiviteterna syftar bland annat till att identifiera och etablera nödvändiga forum internt och externt och se över förvaltningens interna organisation kring arbetet med välfärdsbrott.

Flera verksamheter inom förvaltningen samverkar med både interna och externa aktörer för att kunna identifiera och förebygga välfärdsbrott. Under hösten har en inventering av befintliga samverkansforum gjorts och man har vidare undersökt vilka forum som behöver utvecklas. Inom ramen för ett förvaltningsinternt samverkansforum som inkluderar avdelningen för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsavdelningen har man utökat samarbetet med fokus på att motverka oseriösa aktörer. Syftet med forumet är att sprida kunskap om vad oseriösa aktörer är och hur de kan identifieras samt skapa tydliga kontaktvägar för att dela relevant information mellan avdelningarna.

Utifrån inventeringen har det framkommit behov av att under 2026 arbeta vidare med att säkerställa att information och kunskap från olika samverkansforum sammanställs och samordnas för spridning inom hela förvaltningen.

Den planerade aktiviteten att delta i revideringen av Malmö stads övergripande handlingsplan har inte genomförts med anledning av att revideringen planeras genomföras först under 2026. Förvaltningen har dock bidragit till det

stadsövergripande arbetet genom att delta i utformningen av kommunövergripande granskningar inom ramen för intern kontroll.

Kunskapsutveckla

Identifierade aktiviteter handlar bland annat om att stärka medarbetares kunskaper om underrättelseskyldigheter och kunskapen kring exempelvis ekonomiska och sociala kontroller av leverantörer. Den förvaltningsövergripande aktiviteten för 2025 var att identifiera basbehov av digitala och fysiska utbildningsinsatser.

Behoven av utbildningsinsatser på grundläggande nivå för samtliga medarbetare inom förvaltningen har kartlagts. Kartläggningen har lett till konkreta planer att under 2026 ta fram en grundläggande utbildning på utbildningsplattformen Malmö Lär, vilket ger möjlighet till stor spridning och att följa upp vilka som tagit del av utbildningen. Utifrån kartläggningen bedöms det också vara möjligt att skala upp grundutbildning till speciella målgrupper, exempelvis socialsekreterare som arbetar med ekonomiskt bistånd.

Kontrollera

De identifierande aktiviteter handlar om utvecklingen av konkreta kontrollsystem för att följa upp och identifiera olika risker för välfärdsbrott, genom att:

- Utredda ett arbetssätt för att genomföra interna oegentlighetsutredningar.
- Fortsätta arbetet med aktiviteten bakgrundskontroll av nya medarbetare för att motverka infiltratörer.
- Utforska AI/maskininlärning som verktyg för att stärka ASFs förmåga att förebygga och upptäcka brott i välfärden med inriktning på ekonomiskt bistånd

Aktiviteten med bakgrundskontroller för att säkerställa en sund rekryteringsprocess och motverka infiltratörer är pågående och avhängigt dels kommande lagförslag om utökade registerutdrag vid anställning i en kommun (prop. 2025/26:61) dels motsvarande stadsövergripande process. Inom ramen för aktiviteten har ett arbete påbörjats för att ta fram en modell för verksamhets- och befattningsanalys. En första inledande test planeras att genomföras under första delen av 2026.

Under året har det inte funnits möjlighet att påbörja arbetet med att undersöka formerna för oegentlighetsutredningar. Aktiviteten föreslås genomföras inom ramen för nämndens intern kontrollplan 2026.

Under andra halvan av 2026 har förvaltningen utforskat om AI/maskininlärning kan användas som ett verktyg för att stärka förmågan att upptäcka och förebygga välfärdsbrott. Ett pilotprojekt har genomförts inom ramen för ekonomiskt bistånd. Av pilotprojektet har det framgått att befintlig

EU-lagstiftning skapar en osäkerhet kring på vilket sätt förvaltningen kan bearbeta tillgänglig data med hjälp av AI/maskininläring. Med anledning av detta har pilotprojektet inte utmynnat i ett vidare projekt.